

Du‘a’ för Laylat al-Qadr

Från ‘Ā’isha – må Allah vara nöjd med henne – att hon sade: *”O Allahs sändebud! Om jag får uppleva Laylat al-Qadr, vad ska jag då säga i du‘a’?”* Han ﷺ sade: *”Säg: Allahumma innaka ‘afuwwun tuhibbu-l-‘afwa fa‘fu ‘anni.”* (O Allah, Du är Förlåtande, Du älskar förlåtelse, så förlåt mig.)

I hennes fråga – och i Profetens ﷺ svar – finns flera pedagogiska lärdomar. Jag sammanfattar de tydligaste nedan:

– Första lärdomen: ‘Ā’ishas omsorg om att lära sig det som gagnar henne

‘Ā’isha, dotter till Abū Bakr al-Siddiq, Umm al-Mu‘minin, Profetens ﷺ hustru, är den mest lärda av alla kvinnor i denna ummah. Hon gifte sig med Profeten ﷺ i ung ålder och stannade längst i profetskapets skola, där hon lärde sig dess lagar och vägledning.

Hon räknas bland de som återberättat flest hadither och gett flest rättsliga utlåtanden. Trots detta var hon angelägen om att lära sig av Profeten ﷺ vad som är bäst att säga under Laylat al-Qadr.

Detta lär oss att människan, oavsett hur mycket hon uppnått, alltid behöver – ja, är i desperat behov av – att lära sig det som är viktigast att

hålla fast vid. Främst av allt: **den kunskap som renar hjärtat och själen och leder till lycka i båda världarna.**

Allah har prisat denna typ av människor i sitt ord:

{Ge glädjebud till Mina tjänare, de som lyssnar till ordet och följer dess bästa. Det är de som Allah väglett, och de är de förståndiga.} [al-Zumar: 17-18]

Det vill säga: de väljer det bästa, det mest fulländade. De är kritiska i religionen, skiljer mellan gott och bättre, mellan bra och bäst. Detta gäller även val av rätt skolor, starkare bevis och tydligare argument. Man ska inte vara som den som följer blint, utan urskiljande [1].

– Andra lärdomen: Varför just denna natt förknippas med att be om förlåtelse (‘afw)?

Att be Allah om förlåtelse är rekommenderat vid alla tider. Till och med al-‘Abbas, Profetens ﷺ farbror, bad honom flera gånger att lära honom en du‘a’, och Profeten ﷺ sade varje gång: *”Be Allah om al-‘afw och al-‘afiyah.”*

Varför då särskilt denna natt?

Ibn Rajab förklarade: *”Han befallde att man ber om ‘afw under Laylat al-Qadr – efter att man ansträngt sig i dyrkan under denna natt och de sista tio – eftersom de som känner Allah anstränger sig i handlingar, men ser ändå inte sina handlingar som värda något. De återvänder därför till att be om ‘afw, som en syndare som inser sin brist.”* [2]

Och han talade sanning. Ty människan vandrar mot Allah mellan:

- att se Hans välsignelser, rättigheter och gåvor,
- och att se sina egna brister, fel och försummelse.

Han vet att om Allah straffade honom med det hårdaste straff, vore det rättvist. Och att allt gott han har är ren gåva och nåd.

Därför säger man i *Sayyid al-Istighfar*: *”Jag erkänner Din välsignelse över mig, och jag erkänner min synd.”* Han ser sig själv som bristfällig, och sin Herre som fullkomligt god [3].

- Tredje lärdomen: Du‘a’et innehåller en viktig adab — att prisa Allah innan man ber

Detta är att lovprisa Allah med det Han är värd, och på ett sätt som passar det man ber om.

Allah lärde oss detta i många texter. Sūrat al-Fatiha är uppdelad i två delar:

- första halvan: lovprisning av Allah,
- andra halvan: begäran från tjänaren.

Profeten ﷺ hörde en man be utan att prisa Allah eller sända salawat. Han sade: *”Den här mannen skyndade sig.”* Sedan sade han: *”När någon av er ber, låt honom börja med att prisa sin Herre och lovprisa Honom, sedan sända salawat över Profeten, sedan be om vad han vill.”*

Det är värt att notera att:

”Att prisa den man ber till på ett sätt som antyder att ens begäran kommer att uppfyllas, kan vara mer effektivt än själva begäran.” [4]

- Fjärde lärdomen: Detta du‘a’ fyller hjärtat med gott hopp om Allah

Det fyller hjärtat med **raja’** (hopp), och det är ett svar till dem som säger:

”Jag älskar inte Allah för Hans belöning, för det är min egen vinning. Jag älskar Honom för Hans straff, för där har jag ingen vinning.”

Ibn al-Qayyim svarade kraftfullt:

”Vid Allah, det finns ingen dårskap eller förvirring värre än detta. Se på profeterna, sanningens män och de rättfärdiga — hur de bad Allah om nåd och hoppades på Hans belöning. Jämför sedan med dessa vilsegångna själar. Detta är som ett tillstånd av extas där personen inte är vid sina sinnens fulla bruk.” [5]

- Femte lärdomen: Människans totala behov av Allahs förlåtelse

‘Ā’isha – trots sin höga rang – frågar Profeten ﷺ vad hon ska säga under Laylat al-Qadr. Han lär henne att be om **‘afw**.

Om detta är vad *al-Siddiqa*, den mest lärda kvinnan i ummah, behöver — hur är det då med oss?

Människan är fattig inför Allah i allt:

- hon behöver Hans skydd från prövningar,
- hon behöver Hans förlåtelse för sina synder,
- och ingen når frälsning utan Hans nåd.

Ibn al-Qayyim sade:

”Ingen räddas utan Allahs ‘afw, och ingen går in i Paradiset utan Hans barmhärtighet.” [6]

– Sjätte lärdomen: Tjänarens del av Allahs namn ”al-‘Afūw”

Tjänarens del av detta namn är:

- att förlåta dem som gjort honom orätt,
- att vara god mot dem,
- att inte skynda att straffa.

Precis som Allah är god mot syndare och otrogna i denna värld, och ibland förlåter dem helt genom att låta dem ångra sig.

Allah lovade de förlåtande en enorm belöning:

{Den som förlåter och gör gott, hans belöning är hos Allah.} [al-Shūra: 40]

Två punkter märks i versen:

1. **Allah kopplade förlåtelse med att göra gott**, vilket betyder att om förlåtelse inte leder till något gott, eller om straff är det rätta, då är förlåtelse inte det som krävs.
2. **Allah gjorde belöningen för den som förlåter till Sin egen sak**, vilket uppmuntrar tjänaren att förlåta — så som han själv vill bli förlåten [8].

– Sjunde lärdomen: Islams lätthet

Allah säger till Profeten ﷺ:

{Och Vi ska göra dig lätt för det lätta.} [al-A‘la: 8]

Det vill säga: *”Vi gör goda handlingar lätta för dig, och Vi ger dig en lätt, rak och rättvis lag.”* [9]

Detta syns i alla delar av religionen — även i du‘a’erna. ‘Ā’isha sade:

”Profeten ﷺ brukade älska kortfattade och omfattande du‘a’er, och lämna det som var långt och komplicerat.”

Jämför du‘a’et för Laylat al-Qadr — enkelt, klart, djupt — med vissa sufiska ord som är fulla av obegripliga ord och tvetydigheter, ibland till och med gränsande till kufr.

Detta är inte från Allah, som säger:

{Allah vill göra det lätt för er, och människan är skapad svag.} [al-Nisa’: 28]

– Åttonde lärdomen: Faran i att förlita sig på förlåtelse och lämna strävan

Den högsinnade strävar efter att nå sin Herres nöje. Den lågsinnade följer sina begär och förlitar sig på ”Allahs förlåtelse”.

De fromma sade:

”Antag att syndaren blir förlåten — har han inte ändå missat de rättfärdigas belöning?” [10]

Slutord

Bröder: Det som räknas är **att Allah accepterar**, inte hur mycket man gör. Det som gäller är **hjärtats renhet**, inte kroppens rörelser.

Hur många står i bön men får inget annat än trötthet? Hur många sover men är välsignade? Den ene sover medan hans hjärta minns Allah, den andre står i bön medan hans hjärta är fördärvat.

När ödet hjälper, når den sovande samma nivå som den stående.

Men människan är beordrad att sträva efter goda gärningar och anstränga sig i lydnad. Varje person är underlättad för det han skapats för.

Så skynda, skynda att utnyttja det som återstår av tiden — kanske kan du därmed ta igen det du förlorat av ditt liv [11].

Källor:

- [1] *Tafsir al-Qasimi (Mahasin al-Ta‘wil)* 8/284.
- [2] *Lata‘if al-Ma‘arif*, s. 206 och 215.
- [3] *Shifa’ al-‘Alil*, Ibn al-Qayyim, s. 115.
- [4] *Majmū‘ al-Fatawa*, Ibn Taymiyyah, 22/382.
- [5] *Madarij al-Salikin*, 2/46–49. [
- 6] *Shifa’ al-‘Alil*, s. 118; liknande i *Miftah Dar al-Sa‘adah* 1/291.
- [7] *al-Maqsid al-Asna*, al-Ghazali, s. 140.
- [8] Se *Tafsir al-Sa‘di*, s. 760.
- [9] *Tafsir Ibn Kathir*, 8/380. [
- 10] *Lata‘if al-Ma‘arif*, s. 245.
- [11] Samma källa, bearbetat, s. 192.